

FRIEDRICH
DÜRRENMATT

Pana
de automobil

O poveste încă posibilă

Traducere din limba germană
de Radu Lupan

POLIROM
2019

Mademoiselle Simone schimbă din nou farfuriile și aduse pe o tavă o friptură imensă din mușchi de vițel.

— Un adevărat banchet! exclamă Traps încântat.

— Mă bucur că apreciați aceste bunătăți, spuse procurorul. Si aveți toată dreptatea să o faceți. Mâncarea noastră e dintre cele mai alese, iar noi apreciem atât cantitatea, cât și calitatea, e un meniu care ar fi făcut cînste secolului trecut, când oamenii aveau curajul să mănânce în voie. Toate laudele, deci, menajerei. Toate laudele și gazdei noastre – bătrânul gnom e un gourmet de mâna întâi și se aprovizionează singur. Cât despre vinuri, ele ne sunt procurate de prietenul nostru Pilet, proprietarul hanului „La taurul și șaua” din satul vecin. Si lui, toate laudele! Dar să vedem acumă cum stăm cu dumneavoastră, ișcusitul nostru om de afaceri. Să continuăm cu cercetarea cazului dumneavoastră. Am aflat câte ceva despre viața dumneavoastră și ne-a făcut placere să cunoaștem unele din

secretele ei. Știm de ajuns de bine cu ce vă ocupați, dar a mai rămas neclarificat un amănunt neînsemnat: cum de ati ajuns la o poziție atât de lucrativă? Doar printr-o disciplină de fier și prin neobosite eforturi?

— Fiti atent ce spuneti! îl șuieră avocatul. Aici e punctul primejdios.

— N-a fost deloc ușor, răsunse Traps, ultându-se lacom la cum transa judecătorul friptura. În primul rând a trebuit să-l înving pe Gygax, și asta a fost destul de greu.

— Aşa? Și cine mai e și domnul Gygax ăsta?

— Fostul meu patron.

— Care a trebuit să fie îndepărtat din funcție, despre asta e vorba, nu?

— Ca să vorbesc pe un ton mai dur, aşa cum procedăm de altfel în meseria noastră, a trebuit să-l lichidez, răsunse Traps.

Își turnă sos peste bucata de carne din farfurie și continuă:

— Dumneavoastră, domnilor, n-o să vă supărăti dacă vă voi vorbi deschis.

În afaceri, precum știți, oamenii se mănâncă între ei ca lupii – ochi pentru ochi și dinte pentru dinte. Dacă vrei să te portă cu mânuși, n-ai decât, dar te duci de râpă. Azi câștig bani cu ghiatura, nu-i vorbă, dar și robesc pentru ei ca un salahor și fac șase sute de kilometri în fiecare zi cu mașina. Trebuie să recunoșc că nu am procedat prea *fair* când a fost să-i frâng gâtul lui Gygax, dar n-am avut încotro, era singura soluție. Afacerile sunt totuși afaceri.

Procurorul își ridică privirea de pe friptura de vițel din farfurie. Ochii îl străluceau de curiozitate.

— „Să-l lichidez”, „să-i frâng gâtul lui Gygax” – astea-s expresii cam tari, dragul meu Traps.

Acesta râse.

— Firește, nu sunt decât niște figuri de stil.

— Si ce mai face domnul Gygax?

— A murit! A murit anul trecut.

Avocatul lui Traps îi șopti:

— Ai înnebunit? Ti-ai pierdut mintile?

— Anul trecut, repetă procurorul compătimitor. Păcat. Și ce vârstă avea?

— Cincizeci și doi de ani.

— Atât de Tânăr. De ce a murit?

— Cine știe, vreo boală.

— Dar asta după ce i-ai luat postul?

— Cu puțin timp înainte.

— Bun. Pentru moment, asta e tot ce voiam să știu, spuse procurorul. Ce noroc, ce noroc a dat peste noi în noaptea asta! Avem și-un cadavru și, la urma urmei, ăsta e cel mai important lucru.

Izbucniră cu toții în râs. Până și Pilet, chelul, care, serios și preocupat, se îndeletnicea cu mâncatul și refuza să fie abătut de la sfânta sa ocupație de a însuleca enorme cantități de mâncare, se uită la Traps.

— Bun, zise el, mânghindu-și mustața neagră.

Și, fără a mai adăuga ceva, își văzu de treabă.

Cu un aer solemn, procurorul ridică paharul.

— Domnilor, declară el, în onoarea acestor noi date să bem aşadar admirabilul nostru vin Pichon-Longueville 1933. Un vin excelent de Bordeaux, cum se cuvine la un joc excelent.

Ciocniră și băură fiecare în cinstea celorlalți.

— Oho! Domnii mei, făcu Traps și, dând paharul peste cap, îl întinse judecătorului să i-l umple din nou. Grozav mai e!

Se-ntunecase și fețele oamenilor care sedeau în jurul mesei abia se mai distingeau în intuneric. Prin fereastră se vedea cerul pe care apăruseră primele stele. Menajera aprinse luminările în cele trei candelabre masive de argint de pe masă și umbrele convivilor începură a dansa pe pereti, asemenea coroiei minunate a unei flori fabuloase. O intimitate plăcută, o atmosferă de căldură și afecțiune îi învăluia pe toți și, odată cu ea, și purtările fiecăruia deveniră mai degajate, mai prietenoase, mai lipsite de formalism.

— E ca în basme! exclamă deodată Traps.

Avocatul luă șervetul și-și șterse sudoarea de pe frunte.

— Dumneata ești chiar de basm, dragul meu Traps, spuse el. N-am întâlnit niciodată un acuzat care să facă declarății atât de imprudente cu o asemenea nepăsare.

Traps râse.

— N-ai nici un motiv să fii necăjit, dragul meu. Să vezi cum o să vorbesc când o să înceapă interogatoriul. Te asigur că n-o să-mi pierd capul.

Ca și cu un ceas în urmă, cuvintele lui Traps fură urmate de o tacere de mormânt. Clefăitul, plescăitul sau sorbitul vinului se întrerup seră deodată.

— Sărmană ființă necugetată! susțină avocatul. Ce vrei să spui cu „atunci când o să-nceapă interogatoriul”?

— Cum, întrebă Traps luând salată și punând-o pe marginea farfuriei, a și început?

Bătrânii rânjură, se uită săret în farfurii și, nemaiputându-se stăpâni,